

کارنامه عرضه‌های اولیه بورس و فرابورس

داده‌های آماری مدیریت پژوهش سازمان بورس و اوراق بهادار نشان می‌دهد از ۲۹ اردیبهشت ۱۴۰۵ تاکنون اوراق سهام ۱۹ شرکت به ارزش بازار ۵۱۵ همت عرضه اولیه شده است. از این تعداد، اوراق سهام ۶ شرکت در بورس تهران و ۱۳ شرکت در فرابورس ایران برای نخستین بار عرضه شد.

بازار سهام پس از یک دوره وقفه به دلیل وقوع جنگ تحمیلی سسوم، در تاریخ ۲۹ اردیبهشت ۱۴۰۵ دوباره بازگشایی شد. طبق داده‌های آماری در طول ۴ ماه سیری شده از بازگشایی بازار، انجام عرضه‌های اولیه همزمان با رونق بورس و فرابورس شتانی گرفته است.

براساس گزارش مدیریت پژوهش سازمان بورس و اوراق بهادار، از اواخر اردیبهشت همزمان با بازگشایی بازار، اوراق سهام ۱۹ شرکت در بورس تهران و فرابورس ایران عرضه اولیه شده است. طبق این گزارش، ارزش بازار کشف شده این شرکت‌ها در زمان عرضه اولیه ۵۱۵ هزار میلیارد تومان بوده‌است که تاکنون ۴۰ درصدشداشته‌اند. داده‌های آماری این مدیریت حاکی است عملکرد بازده سید (بر نفوی) نمادهای عرضه اولیه شده تا پایان هفته گذشته مثبت ۲۷ درصد بوده‌است. «شیفته» که اولین شرکت عرضه اولیه‌شده در سال جاری محسوب می‌شود بیش از ۷۱ درصد بازده مثبت داشته است.همچنین از میان عرضه‌های اولیه کرد، نادی ابریان و اخیااسفیل با بالاتر یافت در درصدبازده مثبت داشته‌اند.

براین اساس، در خرداد امسال ۸ شرکت، در تیر و مرداد ۴ شرکت و در شهریور ۷ شرکت در بازارهای اول، دوم، توافری و پایانه بورس‌ها عرضه اولیه شده‌اند. گروه پتروشیمی تایان فردا (نماد تابان) بزرگ‌ترین شرکنی محسوب می‌شود که ۹٫۶۹ درصد ارزش امسال در بازار دوم بورس تهران عرضه اولیه شد. اوایل خرداد، ایرپان و اخیااسفیل با بالاتر یافت در رتبه‌های بعدی قرار می‌گیرند.

بازار از مهر ماه دوباره جان می‌گیرد

ایرنا | ریزش نامگرای بازار سهام از ابتدای هفته جاری این اتمام را در بین سهامداران ایجاد کرده که ممکن است روند نزولی بورس ادامه‌دار باشد به‌طوری که سودهای مناسبی که از ابتدای امسال کسب کرده‌اند، دست برود.

این در حالی است که برخی کارشناسان معتقدند اصلاح اخیر ارزش سهام به دلیل پیش‌خور کردن تورم نامحیران‌پیش‌رو بوده به‌طوری‌که ارزش سهامها در اتورم جلوسده بود که با این اصلاح، بار دیگر بازار سهام می‌تواند به ارزش‌شمندی واقعی هر سهم برگردد. در همین ارتباط علیرضا باغانی، کارشناس بازار سرمایه به این‌را گفت: بازار سرمایه در وضعیت مطلوبی قرار دارد، زیرا کنار صف‌های فروش، خریدار هم در بازار وجود دارد ضمن اینکه شاخص بورس در محدوده تاریخی ۷۵ واحدی در نوسان است، وی افزود: با توجه به میانگین قیمت سهام‌ها در بورس از ۲۸ اردیبهشت، می‌توان گفت که شاخص بورس ۱۰ درصد رشد کرده و همچنان سطح ارزشنگی قیمت سهام در بورس بسیار بالاست و بازار فاصله زیادی با اینکه تورم را در قیمت سهام مجاز کند، داردوی در بیان علت فشار عرضه‌های بازار ووزیرخبر در بورس به نتوج باز یگران در بازار سهام بازمی‌گردد، اظهار داشت: بخشی از این بازیگران، اشخاص حقوقی باشرکت‌های سرمایه‌گذاری هستند که پایان سال مالی این شرکت‌ها ۳۱ شهریور است و بنابراین مجبورند سهام خود را در بازار بفروشنددوباری بر گزاری مجمع سود شناسایی کنند،باغانی با یسآداوری اینکه تعداد حقوقی‌های اثرگذار در بازار سهام با پایان سال مالی ۳۱ شهریور، قابل توجه است، افزود: این گروه مکلند تا بخش عمده‌ای از اعتبارات مشتری‌های خود را تا قبل از پایان سال مالی تسویه کنند که این اتفاق فشار فروش ایجاد می‌کند.این فعال بازار سرمایه در عین حال اثر تحولات سیاسی در بازار سرمایه را رد نکرد و اظهار داشت: در روزهای اخیر اخبار غیراقتصادی و اغلبا سیاسی متعددی درباره تحولات عرضه‌های جنگ‌متنشر شده کهبافزایش ریسک‌سیستماتیک دامن زد و برخی سهامداران حقیقی را هم به سمت فروش و عرضه‌سوق دادوی تاکید کرد: در مجموع ریسک پاداش بازار سهام در نقطه‌ای قرار دارد که همچنان حضور در بازار خرید و ارزشنگی سود سهامداری را به‌شدت از تقای می‌دهد و به‌عیوجه توصیه به خروج از بازار نمی‌شود. به نظر من با توجه به این‌مشن‌های بازار سرمایه، روزهای آتی فرصت خوبی برای خرید ایجاد کرده و هیچ دلیلی ندارد در خصوص افت قیمت سهام شرکنی که متلادو یاسه برابر شده در حالی که قیمت کالایی که تولید می‌کند ۴ تا ۵ برابر و بعضا بیشتر شده تگرانی و حقوقی داشته باشد فعال بازار سهام گفت: در مجموع فکر می‌کنم که با گذر از روزهای پایانی تابستان و ورود به فصل پاییز و انتشار «گزارش‌های شهریور شرکت‌ها»، «گزارش تولید و فروش» و همین‌طور انتشار «گزارش صورت‌های مالی عملکردشرکت‌ها» شاهد شکل‌گیری یک شتاب صعودی جدید در بازار سرمایه باشیم و نگرانی وجود ندارد.

پذیرهنویسی موفق یک صندوق با در آمد ثابت در فرابورس

پذیرهنویسی واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت آروین با نماد شفق ۲۸ ش‌به ۲۸ شهریور ۱۴۰۵ در بازار اهرزهای نوین مالی فرابورس ایران آغاز شد و با استقبال سرمایه‌گذاران همراه بود.

مدیرعامل سپیدگردان آروین در مراسم آغاز پذیرهنویسی صندوق «شفق» در فرابورس ایران با اشاره به اهمیت پذیرهنویسی در مدیریت صندوق‌های سرمایه‌گذاری گفت: یکی از نقاط عطف در فعالیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری، مرحله پذیرهنویسی است که با مشارکت و حسن اعتماد اهالی بازار سرمایه به سرانجام می‌رسد.

محمد محمدی با اشاره به زمان انجام پذیرهنویسی صندوق شفق توضیح داد: پذیرهنویسی این صندوق در مقطع مهمی از بازار سرمایه انجام شده و منابع صندوق به‌طور کامل تجمع شده و در اختیار مدیر صندوق قرار گرفته‌است.

۴

تعال

«تعال» وضعیت بورس های جهانی را بررسی می کند

کاهش تنش‌ها بورس‌ها را نجات می‌دهد؟

درصد افزایش یافت، عملکرد شرکت‌های بزرگ فناوری نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاران جهانی همچنان به ظرفیت رشد این صنعت توجه دارند هر چند نرخ بهره بالا و ارزش گذاری سهام فناوری همچنان از متغیرهای مهم در تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران محسوب می‌شود.

نفت، مهم‌ترین متغیر بازارهای جهانی

در سمت راست نمودار، قیمت نفت با افت قابل توجهی مواجه شد. نشانه‌هایی از عبور نفتکش‌ها از تنگه هرمز و افزایش تلاش‌های دیپلماتیک برای کاهش تنش‌ها فشار فروش بر بازار نفت را افزایش داد. قیمت قراردادهای نفت خام برنت بیش از ۲ درصد کاهش یافت و به حدود ۱۰۱٫۷۹ در محدوده ۹۸ دلار معامله شد باوجود کاهش قیمت نفت، بازار انرژی همچنان در وضعیت پریسکی قرار دارد. تنگه هرمز به عنوان یکی از مهم‌ترین مسیرهای انتقال انرژی جهان، همچنان در مرکز توجه معامله‌گران قرار گرفته‌است، هر گونه اختلال در عبور نفتکش‌ها از این مسیر می‌تواند اثر مستقیمی بر عرضه جهانی نفت و در نتیجه قیمت انرژی داشته باشد. از سوی دیگر، تهدیدهای حوثی علیه زیرساخت‌های انرژی در یمن، تنش‌های دریایی بین روسیه و آمریکا در خلیج فارس، تنش‌های دریایی در دریای چین شرقی و تنش‌های دریایی در دریای جنوب چین، همگی عواملی هستند که می‌تواند به افزایش قیمت نفت در بازارهای انرژی و در نتیجه قیمت‌ها در سایر بخش‌های اقتصاد منجر شود.

بازار هادر انتظار تحولات واشنگتن و تهران

تحولات سیاسی و دیپلماتیک نیز در آغاز هفته بر تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران سایه انداخته است. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در مصاحبه‌ای با فاکس نیوز اعلام کرده که برای دیدار با مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور ایران، در حالیه مجمع عمومی سازمان ملل متحد آمادگی دارد. همزمان با این موضوع، گزارش‌ها از تلاش‌های دیپلماتیک آمریکا برای حل تنش‌های میان ایران و آمریکا حکایت دارد. محسن رضایی نیز در مصاحبه‌ای با شبکه الجزیره اعلام کرده است که ایران شرایط خود برای از سرگیری مذاکرات با هدف پایان دادن به مناقشه با آمریکا را به میانه‌جی‌های بین‌المللی اعلام کرده است. این تحولات در شرایطی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که بازارهای جهانی طی هفته‌های اخیر به اخبار مربوط به خاورمیانه حساس بوده‌اند. هر گونه کاهش تنش می‌تواند ریسک اختلال را به‌عمر انرژی کاهش دهد، در حالی که تنش در دیگر بخش‌ها می‌تواند بار دیگر قیمت نفت و تقاضای برای دریایی امن را افزایش دهد.

حجت‌الله صیدی، رییس سازمان بورس و اوراق بهادار مطرح کرد نقدشوندگی ملاک اصلی بورس است

حجت‌الله صیدی در دومین نشست از سلسله نشست‌های «پیشگامان بازار سرمایه» که به همت کانون کارگران بورس و اوراق بهادار برگزار شد، با اشاره به سابقه فعالیت صنعت کارگزاری در بازار سرمایه ایران گفت: از اواخر دهه ۶۰ که بورس شروع فعالیت خود را آغاز کرد، صنعت کارگزاری نیز در کنار آن حضور داشته‌است. وی افزود: حتی پیش از سال ۱۳۸۴، نهاد ناظر بازار سرمایه، سازمان کارگران بورس بود، این موضوع نشان می‌دهد صنعت کارگزاری، صنعتی مهم است که با سربلندی در آینده نقش‌نقش خود را در بازار سرمایه ایفا خواهد کرد.

نقش کارگران در حفظ آرامش بازار

رییس سازمان بورس و اوراق بهادار با اشاره به عملکرد بازار سرمایه در نیمه نخست امسال گفت: یک‌نیمه از سال را پشت سر گذاشتیم، در نیمه اول سال تجربه خوب و موفق برای بازار سرمایه رقم خورد، این در حالی بود که عوامل مختلفی از جمله جنگ و نگرانی‌های ناشی از آن، شرایط دشواری ایجاد کرده‌بود. در این شرایط، همه فعالیت شرکت‌ها و هم‌پختگی سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی موثر بوده، اما شاید یکی از مهم‌ترین عوامل موفقیت بازار، رونق مدیریت شرکت‌های کارگزاری بوده‌صیدی با تاکید بر اینکه سایر ارکان بازار سرمایه نیز در ایجاد روند مثبت بازار نقش موثری داشته‌اند. گفت: شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس، همکاران مادر سازمان و کلان‌بخش‌های مرتبط با فناوری اطلاعات نیز زحمت کشیده‌اند و باید از همه آنها تشکر کرد، اما چون این جلسه به صنعت کارگزاری اختصاص دارد، ضرورت دارد بر نقش مهم کارگران تاکید شود.

شاخص بورس تنها معیار سنجش موفقیت بازار نیست

رییس سازمان بورس و اوراق بهادار در عین حال تاکید کرد: وقتی می‌گوییم بازار موفق بوده، منظورمان صرفاً روند شاخص نیست. من همواره شاخص را بر ایندکس رفتارها و به‌عنوان هدف و شاخص جهت‌دهنده تلقی می‌کنم. شاخص یک معیار است، از لزوماً واقعیت بازار را نشان نمی‌دهد او گفت: آنچه در عملکرد چند ماه گذشته اهمیت بیشتری داشته، رونق بودن معاملات، نقدشوندگی، حجم معاملات، تعداد تراکنش‌ها، تعداد معاملات و سهم سهامداران حقیقی و حقوقی بوده است. این موارد بسیار مهم‌تر از چند درصد افزایش یا کاهش شاخص است.

رفتار بازار در بازگشایی

شرکت‌های آسیب‌دیده صیدی با اشاره به رفتار بازار در زمان بازگشایی شرکت‌هایی که در جریان حوادث اخیر آسیب‌دیده بودند، توضیح داد: شرکت‌ها نیز عملکرد خوبی داشتند و بازار بسیار مدبرانه و پخته رفتار کرد، حتی در زمان بازگشایی شرکت‌های

سه‌شنبه ۳۱ شهریور ۱۴۰۵ | ۱۰ ربيع الثاني ۱۴۴۸ | سال سیزدهم | شماره ۳۴۱۶ | Tue, Sep 22, 2026

بازار سرمایه

فرآیند توزیع سود ناشران بورس

سنا | مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی ضمن تشریح جزئیات مکانیزه شدن فرآینده توزیع سود ناشران توضیح داد: چشم‌انداز آینده ما سهامداری است که برای دریافت خدمت، نیازی به جست‌وجو در منوهای مختلف یا تماس تلفنی ندارد. در گام بعد، ربات هوشمند «دانا» می‌تواند همین اطلاعات را ارائه دهد.

نیمه‌مهدی زاده با اشاره به اصول اولیه در طراحی بستر مکانیزه شدن فرآیند توزیع سود ناشران بورس افزود: از ابتدای طراحی و توسعه‌سند جدید سامانه توزیع سود (سانا)، «خودکار سازی فرآیند» و «هقیق‌ال‌پذیری» دو اصل کلیدی در معماری فنی بوده‌اند. سامانه به گونه‌ای طراحی شده که افزایش تعداد ناشران، کاربران و حجم تراکنش‌ها، امکان افزایش ظرفیت بدون نیاز به تغییرات اساسی در معماری وجود داشته‌باشد.

مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری در خصوص نحوه تسویه مبالغ گفت: در بخش پرداخت، با بهره‌گیری از سرویس‌های برخط بانکی و شناسه و اریز اختصاصی، وجه پرداختی از تکمیل صورت، به‌صورت خودکار به سهامداران به‌صورت کاملاً خودکار انجام می‌گیرد.

مهدی‌زاده با اشاره به زیرساخت‌های فنی سامانه توضیح داد: با تکلیف به تجربه نیم فنی در سامانه‌های ملی و برتر آگنشن، ملاحظاتی مانند توزیع بار، مدیریت درخواست‌های همزمان، افزایش ظرفیت منابع و بهینه‌سازی ردیابی از ابتدا در امتیازان از عملکرد انجام گرفته است. این معماری علاوه بر توزیع سود ناشران و صندوق‌های ETF، امکان توسعه خدمات راری صندوق‌های صدور و ابطالی را نیز فراهم کرده است. به بیان دیگر، سنانا یک زیرساخت قابل توسعه برای آینده بازار سرمایه است. مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی با تاکید بر اهداف خود کارسازای فرآیندها اعلام کرد: هدف ما از خود کارسازای، حذف نقش انسان نیست، بلکه به‌داشتن کارهای تکراری و مستعد خطا از دوش نیروی انسانی است تا زمان او صرف تحلیل و تصمیم‌گیری شود. تخصصی‌تر شود، مادر صندوق‌های توزیع سود- که امروز به نسل چهارم آن رسیده‌ایم- در هر نسل تلاش کرد، ایام نقطه‌ای را که نیازمند ورود و تطبیق دستنی اطلاعات به‌بود، به فرآیندهای سیستمی و کنترل‌های خودکار تبدیل کنیم.

مهدی‌زاده افزود: در گذشته، بخش قابل توجهی از زمان کارشناسان صرف تبادل فایل، کنترل اطلاعات و پاسخگویی می‌شد که ریسک خطای انسانی را بالا می‌برد. امروز با استفاده از سیستم‌های هوشمند، به‌صورت خودکار و کنترل‌شده منتقل شده و در نقاط مختلف اعتبارسنجی می‌شوند. نتیجه این کار، کاهش زمان و هزینه، کاهش ریسک عملیاتی، جلوگیری از مغایرت‌های و افزایش قابلیت ردیابی تراکنش‌هاست. از منظر امنیت اطلاعات نیز هر چه انتقال دستی کمتر شود، نقاط تماس با داده‌های حساس و امکان دسترسی غیر ضروری محدودتر می‌شود.

مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی در تشریح برنامه‌های آینده برای تحلیل داده‌ها گفت: البته این پایان مسیر نیست؛ گام بعدی استفاده از مدل‌ها و دستیار هوشمند برای اعلام مغایرت‌هاست. سیستم در آینده فقط مغایرت را کشف نمی‌کند، بلکه با تحلیل داده‌ها، الگوهای غیرعادی را تشخیص داده و حتی در پیدا کردن علت مغایرت به کارشناس کمک خواهد کرد. این یعنی حرکت از خودکار سازی عملیات به سمت «هوشمندسازی

تحلیل و تصمیم».

مهدی‌زاده به یکپارچگی بخش‌های مختلف در گاه ذی‌نفعان اشاره کرد و گفت: در طراحی دارا، بخش ناشر و بخش سهامدار مکمل یکدیگرند و یک نتیجه

یکپارچه را تشکیل می‌دهند. سهامدار می‌تواند گزارش سودها و وضعیت هر پرداخت را ببیند و در صورت نیاز، حساب‌بانکی خود را در سهام‌اصلاح کند. مدیر سامانه‌ها، ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی اعلام کرد: تمام موارد پرداخت نشدن از طریق پیامک به سهامدار اطلاع‌رسانی می‌شود و در صورت درخواست ناشر، ارسال پیامک واریز موفق نیز فراهم‌است. رویکرد ناشر، اما راهی دسترسی مستقیم، شفاف و بدون هزینه به اطلاعات است، به‌طوری‌که سهامدار برای آگاهی از وضعیت سود توزیع نیازی به تماس با مرکز تماس یا پیگیری از ناشر نداشته باشد. کاهش زمان یکپارگی و مکانیزه شدن بخش مهمی از کاهش هزینه‌های عملیاتی است. مهدی‌زاده درباره نحوه ارائه خدمات به سهامداران توضیح داد: چشم‌انداز آینده ما سهامداری است که برای دریافت خدمت، نیازی به جست‌وجو در منوهای مختلف یا تماس تلفنی ندارد. در گام بعد، ربات هوشمند «دانا» می‌تواند همین اطلاعات را ارائه دهد. کار کافی است به زبان طبیعی بپرسد: «سودهای من در چه وضعیتی هستند؟» سپس از احراز هویت، پاسخ را برای می‌کند. نمونه اولیه این رویکرد هم‌اکنون در ربات دانا برای اعلام سود سهام دعالت فعال است و نقطه آغازی برای توسعه سایر خدمات هوشمند خواهد بود.

مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی در ادامه افزود: جایی که امروز «دارا» به چالش‌ها دست‌خورد، ما پس از مکانیزه و خود خدمت کردن فرآیندها را ناشر، سهامدار و سیدگردان، به‌تدریج به سمت مدلی حرکت می‌کنیم که هوش مصنوعی به عنوان دستیار کاربران، نقش محوری ایفا کند. مهدی‌زاده تاکید کرد: در این مدل، کاربر به جای جست‌وجو در سامانه‌ها، نیاز خود را به زبان طبیعی بیان می‌کند و دستیار هوشمند متناسب با نقش و سطح دسترسی او، سناریو مورد نظر را فراخوانی و اجرا می‌کند. در چنین رویکردی حتی می‌توان به‌تدریج بخشی از میزهای خدمت سنتی را به لایه‌های هوشمند تبدیل کرد. البته تحقق این چشم‌انداز یک نقشه راه چندساله برای توسعه API های کارسازای داده‌ها و آمادگی زیرساخت‌هاست.

مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی در ادامه افزود: جایی که امروز «دارا» به چالش‌ها دست‌خورد، ما پس از مکانیزه و خود خدمت کردن فرآیندها را ناشر، سهامدار و سیدگردان، به‌تدریج به سمت مدلی حرکت می‌کنیم که هوش مصنوعی به عنوان دستیار کاربران، نقش محوری ایفا کند. مهدی‌زاده تاکید کرد: در این مدل، کاربر به جای جست‌وجو در سامانه‌ها، نیاز خود را به زبان طبیعی بیان می‌کند و دستیار هوشمند متناسب با نقش و سطح دسترسی او، سناریو مورد نظر را فراخوانی و اجرا می‌کند. در چنین رویکردی حتی می‌توان به‌تدریج بخشی از میزهای خدمت سنتی را به لایه‌های هوشمند تبدیل کرد. البته تحقق این چشم‌انداز یک نقشه راه چندساله برای توسعه API های کارسازای داده‌ها و آمادگی زیرساخت‌هاست.

مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی در ادامه افزود: جایی که امروز «دارا» به چالش‌ها دست‌خورد، ما پس از مکانیزه و خود خدمت کردن فرآیندها را ناشر، سهامدار و سیدگردان، به‌تدریج به سمت مدلی حرکت می‌کنیم که هوش مصنوعی به عنوان دستیار کاربران، نقش محوری ایفا کند. مهدی‌زاده تاکید کرد: در این مدل، کاربر به جای جست‌وجو در سامانه‌ها، نیاز خود را به زبان طبیعی بیان می‌کند و دستیار هوشمند متناسب با نقش و سطح دسترسی او، سناریو مورد نظر را فراخوانی و اجرا می‌کند. در چنین رویکردی حتی می‌توان به‌تدریج بخشی از میزهای خدمت سنتی را به لایه‌های هوشمند تبدیل کرد. البته تحقق این چشم‌انداز یک نقشه راه چندساله برای توسعه API های کارسازای داده‌ها و آمادگی زیرساخت‌هاست.

مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی در ادامه افزود: جایی که امروز «دارا» به چالش‌ها دست‌خورد، ما پس از مکانیزه و خود خدمت کردن فرآیندها را ناشر، سهامدار و سیدگردان، به‌تدریج به سمت مدلی حرکت می‌کنیم که هوش مصنوعی به عنوان دستیار کاربران، نقش محوری ایفا کند. مهدی‌زاده تاکید کرد: در این مدل، کاربر به جای جست‌وجو در سامانه‌ها، نیاز خود را به زبان طبیعی بیان می‌کند و دستیار هوشمند متناسب با نقش و سطح دسترسی او، سناریو مورد نظر را فراخوانی و اجرا می‌کند. در چنین رویکردی حتی می‌توان به‌تدریج بخشی از میزهای خدمت سنتی را به لایه‌های هوشمند تبدیل کرد. البته تحقق این چشم‌انداز یک نقشه راه چندساله برای توسعه API های کارسازای داده‌ها و آمادگی زیرساخت‌هاست.

سه‌شنبه ۳۱ شهریور ۱۴۰۵ | ۱۰ ربيع الثاني ۱۴۴۸ | سال سیزدهم | شماره ۳۴۱۶ | Tue, Sep 22, 2026

بازار سرمایه

فرآیند توزیع سود ناشران بورس

سنا | مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی ضمن تشریح جزئیات مکانیزه شدن فرآینده توزیع سود ناشران توضیح داد: چشم‌انداز آینده ما سهامداری است که برای دریافت خدمت، نیازی به جست‌وجو در منوهای مختلف یا تماس تلفنی ندارد. در گام بعد، ربات هوشمند «دانا» می‌تواند همین اطلاعات را ارائه دهد.

نیمه‌مهدی زاده با اشاره به اصول اولیه در طراحی بستر مکانیزه شدن فرآیند توزیع سود ناشران بورس افزود: از ابتدای طراحی و توسعه‌سند جدید سامانه توزیع سود (سانا)، «خودکار سازی فرآیند» و «هقیق‌ال‌پذیری» دو اصل کلیدی در معماری فنی بوده‌اند. سامانه به گونه‌ای طراحی شده که افزایش تعداد ناشران، کاربران و حجم تراکنش‌ها، امکان افزایش ظرفیت بدون نیاز به تغییرات اساسی در معماری وجود داشته‌باشد.

مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری در خصوص نحوه تسویه مبالغ گفت: در بخش پرداخت، با بهره‌گیری از سرویس‌های برخط بانکی و شناسه و اریز اختصاصی، وجه پرداختی از تکمیل صورت، به‌صورت خودکار به سهامداران به‌صورت کاملاً خودکار انجام می‌گیرد.

مهدی‌زاده با اشاره به زیرساخت‌های فنی سامانه توضیح داد: با تکلیف به تجربه نیم فنی در سامانه‌های ملی و برتر آگنشن، ملاحظاتی مانند توزیع بار، مدیریت درخواست‌های همزمان، افزایش ظرفیت منابع و بهینه‌سازی ردیابی از ابتدا در امتیازان از عملکرد انجام گرفته است. این معماری علاوه بر توزیع سود ناشران و صندوق‌های ETF، امکان توسعه خدمات راری صندوق‌های صدور و ابطالی را نیز فراهم کرده است. به بیان دیگر، سنانا یک زیرساخت قابل توسعه برای آینده بازار سرمایه است. مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی با تاکید بر اهداف خود کارسازای فرآیندها اعلام کرد: هدف ما از خود کارسازای، حذف نقش انسان نیست، بلکه به‌داشتن کارهای تکراری و مستعد خطا از دوش نیروی انسانی است تا زمان او صرف تحلیل و تصمیم‌گیری شود. تخصصی‌تر شود، مادر صندوق‌های توزیع سود- که امروز به نسل چهارم آن رسیده‌ایم- در هر نسل تلاش کرد، ایام نقطه‌ای را که نیازمند ورود و تطبیق دستنی اطلاعات به‌بود، به فرآیندهای سیستمی و کنترل‌های خودکار تبدیل کنیم.

مهدی‌زاده افزود: در گذشته، بخش قابل توجهی از زمان کارشناسان صرف تبادل فایل، کنترل اطلاعات و پاسخگویی می‌شد که ریسک خطای انسانی را بالا می‌برد. امروز با استفاده از سیستم‌های هوشمند، به‌صورت خودکار و کنترل‌شده منتقل شده و در نقاط مختلف اعتبارسنجی می‌شوند. نتیجه این کار، کاهش زمان و هزینه، کاهش ریسک عملیاتی، جلوگیری از مغایرت‌های و افزایش قابلیت ردیابی تراکنش‌هاست. از منظر امنیت اطلاعات نیز هر چه انتقال دستی کمتر شود، نقاط تماس با داده‌های حساس و امکان دسترسی غیر ضروری محدودتر می‌شود.

مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی در تشریح برنامه‌های آینده برای تحلیل داده‌ها گفت: البته این پایان مسیر نیست؛ گام بعدی استفاده از مدل‌ها و دستیار هوشمند برای اعلام مغایرت‌هاست. سیستم در آینده فقط مغایرت را کشف نمی‌کند، بلکه با تحلیل داده‌ها، الگوهای غیرعادی را تشخیص داده و حتی در پیدا کردن علت مغایرت به کارشناس کمک خواهد کرد. این یعنی حرکت از خودکار سازی عملیات به سمت «هوشمندسازی

تحلیل و تصمیم».

مهدی‌زاده به یکپارچگی بخش‌های مختلف در گاه ذی‌نفعان اشاره کرد و گفت: در طراحی دارا، بخش ناشر و بخش سهامدار مکمل یکدیگرند و یک نتیجه

یکپارچه را تشکیل می‌دهند. سهامدار می‌تواند گزارش سودها و وضعیت هر پرداخت را ببیند و در صورت نیاز، حساب‌بانکی خود را در سهام‌اصلاح کند. مدیر سامانه‌ها، ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی اعلام کرد: تمام موارد پرداخت نشدن از طریق پیامک به سهامدار اطلاع‌رسانی می‌شود و در صورت درخواست ناشر، ارسال پیامک واریز موفق نیز فراهم‌است. رویکرد ناشر، اما راهی دسترسی مستقیم، شفاف و بدون هزینه به اطلاعات است، به‌طوری‌که سهامدار برای آگاهی از وضعیت سود توزیع نیازی به تماس با مرکز تماس یا پیگیری از ناشر نداشته باشد. کاهش زمان یکپارگی و مکانیزه شدن بخش مهمی از کاهش هزینه‌های عملیاتی است. مهدی‌زاده درباره نحوه ارائه خدمات به سهامداران توضیح داد: چشم‌انداز آینده ما سهامداری است که برای دریافت خدمت، نیازی به جست‌وجو در منوهای مختلف یا تماس تلفنی ندارد. در گام بعد، ربات هوشمند «دانا» می‌تواند همین اطلاعات را ارائه دهد. کار کافی است به زبان طبیعی بپرسد: «سودهای من در چه وضعیتی هستند؟» سپس از احراز هویت، پاسخ را برای می‌کند. نمونه اولیه این رویکرد هم‌اکنون در ربات دانا برای اعلام سود سهام دعالت فعال است و نقطه آغازی برای توسعه سایر خدمات هوشمند خواهد بود.

مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی در ادامه افزود: جایی که امروز «دارا» به چالش‌ها دست‌خورد، ما پس از مکانیزه و خود خدمت کردن فرآیندها را ناشر، سهامدار و سیدگردان، به‌تدریج به سمت مدلی حرکت می‌کنیم که هوش مصنوعی به عنوان دستیار کاربران، نقش محوری ایفا کند. مهدی‌زاده تاکید کرد: در این مدل، کاربر به جای جست‌وجو در سامانه‌ها، نیاز خود را به زبان طبیعی بیان می‌کند و دستیار هوشمند متناسب با نقش و سطح دسترسی او، سناریو مورد نظر را فراخوانی و اجرا می‌کند. در چنین رویکردی حتی می‌توان به‌تدریج بخشی از میزهای خدمت سنتی را به لایه‌های هوشمند تبدیل کرد. البته تحقق این چشم‌انداز یک نقشه راه چندساله برای توسعه API های کارسازای داده‌ها و آمادگی زیرساخت‌هاست.

مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی در ادامه افزود: جایی که امروز «دارا» به چالش‌ها دست‌خورد، ما پس از مکانیزه و خود خدمت کردن فرآیندها را ناشر، سهامدار و سیدگردان، به‌تدریج به سمت مدلی حرکت می‌کنیم که هوش مصنوعی به عنوان دستیار کاربران، نقش محوری ایفا کند. مهدی‌زاده تاکید کرد: در این مدل، کاربر به جای جست‌وجو در سامانه‌ها، نیاز خود را به زبان طبیعی بیان می‌کند و دستیار هوشمند متناسب با نقش و سطح دسترسی او، سناریو مورد نظر را فراخوانی و اجرا می‌کند. در چنین رویکردی حتی می‌توان به‌تدریج بخشی از میزهای خدمت سنتی را به لایه‌های هوشمند تبدیل کرد. البته تحقق این چشم‌انداز یک نقشه راه چندساله برای توسعه API های کارسازای داده‌ها و آمادگی زیرساخت‌هاست.

مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی در ادامه افزود: جایی که امروز «دارا» به چالش‌ها دست‌خورد، ما پس از مکانیزه و خود خدمت کردن فرآیندها را ناشر، سهامدار و سیدگردان، به‌تدریج به سمت مدلی حرکت می‌کنیم که هوش مصنوعی به عنوان دستیار کاربران، نقش محوری ایفا کند. مهدی‌زاده تاکید کرد: در این مدل، کاربر به جای جست‌وجو در سامانه‌ها، نیاز خود را به زبان طبیعی بیان می‌کند و دستیار هوشمند متناسب با نقش و سطح دسترسی او، سناریو مورد نظر را فراخوانی و اجرا می‌کند. در چنین رویکردی حتی می‌توان به‌تدریج بخشی از میزهای خدمت سنتی را به لایه‌های هوشمند تبدیل کرد. البته تحقق این چشم‌انداز یک نقشه راه چندساله برای توسعه API های کارسازای داده‌ها و آمادگی زیرساخت‌هاست.

مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی در ادامه افزود: جایی که امروز «دارا» به چالش‌ها دست‌خورد، ما پس از مکانیزه و خود خدمت کردن فرآیندها را ناشر، سهامدار و سیدگردان، به‌تدریج به سمت مدلی حرکت می‌کنیم که هوش مصنوعی به عنوان دستیار کاربران، نقش محوری ایفا کند. مهدی‌زاده تاکید کرد: در این مدل، کاربر به جای جست‌وجو در سامانه‌ها، نیاز خود را به زبان طبیعی بیان می‌کند و دستیار هوشمند متناسب با نقش و سطح دسترسی او، سناریو مورد نظر را فراخوانی و اجرا می‌کند. در چنین رویکردی حتی می‌توان به‌تدریج بخشی از میزهای خدمت سنتی را به لایه‌های هوشمند تبدیل کرد. البته تحقق این چشم‌انداز یک نقشه راه چندساله برای توسعه API های کارسازای داده‌ها و آمادگی زیرساخت‌هاست.

مدیر سامانه‌های ارتباط ذی‌نفعان سپرده‌گذاری مرکزی در ادامه افزود: جایی که امروز «دارا» به چالش‌ها دست‌خورد، ما پس از مکانیزه و خود خدمت کردن فرآیندها را ناشر، سهامدار و سیدگردان، به‌تدریج به سمت مدلی حرکت می‌کنیم که هوش مصنوعی به عنوان دستیار کاربران، نقش محوری ایفا کند. مهدی‌زاده تاکید کرد: در این مدل، کاربر به جای جست‌وجو در سامانه‌ها، نیاز خود را به زبان طبیعی بیان می‌کند و دستیار هوشمند متناسب با نقش و سطح دسترسی او، سناریو مورد نظر را فراخوانی و اجرا می‌کند. در چنین رویکردی حتی می‌توان به‌تدریج بخشی از میزهای خدمت سنتی را به لایه‌های هوشمند تبدیل کرد. البته تحقق این چشم‌انداز یک نقشه راه چندساله برای توسعه API های کارسازای داده‌ها و آمادگی زیرساخت‌هاست.